

Århus, 10. marts 2009

Til Fødevareudvalget
v. Formand Jørn Dohrmann

Økologisk Landsforening har tidligere fremsendt udvalget kopi af vores skrivelse til fødevareministeren om at få ændret reglerne for økologisk væksthushproduktion. Foreningen modtog den 17. februar fødevareministerens svar.

Desværre har ministeren ikke imødekommet vores henvendelse, idet hun har valgt, at de danske økologiregler skal gøre det muligt at dyrke alle økologiske væksthushafgrøder i afgrænsede medier. Vi er imidlertid af den opfattelse, at ministerens beslutning er meget problematisk for de økologiske produkters værdi og troværdighed, og dermed økologiens muligheder for at udvikle sig via en markedsdrevet vækst. Det er endvidere vores opfattelse, at ministeren har tilsidesat væsentlige overvejelser i denne sag.

Vi vil derfor anmode om at få foretræde for udvalget.

Der er tale om en meget principiel sag for økologien, og vi understreger, at det er et samlet økologisk erhverv, der finder ministerens beslutning problematisk.

Vi har modtaget det faglige bidrag, som Plantedirektoratet har bestilt fra DJF i forbindelse med udarbejdelsen af et svar til os.

Endnu engang finder vi, at bidraget fra DJF er meget utilstrækkeligt, som grundlag for beslutningen. DJF forholder sig ikke til definitionen på økologi, som den er fastlagt i rådsforordning 834/2007 og sammenholder ikke resultaterne fra litteraturstudierne til forholdene, i de to typer systemer.

Foreningen kan kun støtte DJFs generelle konklusion, at det er mængden af kvælstof, der er til rådighed for planten, der vil påvirke produktkvaliteten, ligesom sort, vanding og jordtype kan gøre en forskel. Se også uddybning på side 2 i vedlagte sammenligning af det konventionelle system og et system i afgrænsede bede, samt systemer med dyrkning i jord. Men tilsyneladende overser DJF fuldstændigt, at dyrkning i afgrænsede bede frem for bundjord *netop* påvirker anvendt mængde

- Fælles om en god sag

Silkeborgvej 260
DK 8230 Åbyhøj
Tel +45 87 32 27 00
Fax+45 87 32 27 10

www.okologi.dk

gødning, vanding og muligvis sort. Der er naturligvis heller ikke tale om samme jordtype, da planterne i de afgrænsede medier slet ikke får adgang til jord. DJFs konklusion ang. sammenhæng mellem produktionsform og produktkvalitet er derfor en fin argumentation for, at det *er* sandsynligt, at et system med afgrænsede medier *vil* påvirke de økologiske produkters kvalitet.

Resultaterne af et 10 årigt forsøg, gennemført i USA og publiceret i 2007 i J.Agric.Food Chem., hvor systemerne til økologisk og konventionel tomatproduktion sammenlignes, får ikke meget opmærksomhed i DJFs vurdering til Plantedirektoratet på trods af, at det måske er det mest kvalificerede forsøg udover grundlæggende viden om plantefysiologi, der kan lægges til grund for en vurdering af, om systemet kan påvirke produkternes kvalitet. Undersøgelsen fandt, at indholdet af to typer flavonoider var henholdsvis 79% og 97% højere i de økologiske tomater. Undersøgelsen fandt også, at indholdet i de økologiske tomater steg over tid, mens indholdet i de konventionelle tomater var nogenlunde stabilt gennem perioden. DJF har lavet en stor litteratursøgning, men det er et gennemgående problem, at studierne er af for kort varighed, og ikke direkte egnede til at besvare spørgsmålet, hvilket DJF også selv bemærker. Endvidere vedrører de færreste af dem væksthuse.

Hvad der er mere problematisk, det er dog, at ministeriets tilladelse til dyrkning i vækstmedier bryder med flere af økologiens principper og udjævner forskellen mellem økologisk og ikke økologisk produktion. Det er principper, som alle klart fremgår af rådsforordning 834/2007. Det handler om:

1. Den frugtbare jord – der er ikke nogen jord, og det er ikke muligt at opbygge nogen forfrugtsværdi, da mediet udskiftes mellem hver kultur.
2. Naturlighed – planter vokser i jord, ikke i kunstigt sammensatte medier,
3. Alsidighed – jord giver adgang til et mere alsidigt udbud af næringsstoffer
4. Forsigtighed – risiko for at tabe kvalitetsforskelle i produktet og evt. forskelle, der har betydning for både sundhed og sensorik, og planternes robusthed.
5. Anvendelse af fornyelige ressourcer – spagnum, som anvendes i vækstmediet, er ikke en fornyelig ressource.

Det er forskellen, der giver innovation og danner grundlag for en markedsdrevet vækst, det er ikke lighederne, der har båret økologien frem. Den slående lighed mellem det konventionelle system med dyrkning i stenuld og dyrkning i afgrænsede organiske medier og i bundjord fremgår meget tydeligt af den vedlagte oversigt, hvor systemerne er opstillet side om side.

Ministeren angiver, at det er positivt, at systemet gør det muligt hurtigt at imødekomme en større efterspørgsel efter økologi hos forbrugerne. Økologisk Landsforening har stor forståelse for, at fødevareministeren gerne vil imødekomme en stigende efterspørgsel efter økologiske fødevarer. Det vil Økologisk Landsforening også gerne, men det er vigtigt, at varerne ikke bringes på

markedet på bekostning af produktionens indhold og berettigelse. Produkter, der ikke reelt adskiller sig fra de konventionelle produkter og ikke svarer til principperne for økologi, undergraver den generelle opbakning til økologi. Det er derfor vigtigt, hvordan produktionens vækst understøttes. Økologisk Landsforening fremlagde sidste år flere forslag til, hvordan flere gartnere kan komme i gang med udgangspunkt i deres eksisterende huse. Et af forslagene er, at forkorte omlægningstiden fra 2 år til 6 mdr. i væksthuse, hvis jorden har været afdækket i mindst 2 år inden omlægning. Dette vil mange konventionelle væksthuse kunne leve op til, således at det er muligt at komme i gang med en egentlig økologisk væksthuseproduktion.

Systemet med afgrænsede medier tiltaler imidlertid de konventionelle gartnere, da systemet grundlæggende er det samme, som det de anvender som konventionel gartner. De er fortrolige med systemet og kan mere eller mindre fortsætte de rutiner, de har i deres konventionelle system. Det er derfor meget sandsynligt, at det er dette system, som konventionelle gartnere vil vælge, hvis muligheden foreligger. Men det betyder ikke, at det er en styrke for økologien, som skitseret mener vi, at det vil skade økologien, fordi økologien i væksthuse mister meget af sit indhold og potentielle kvalitetsforskelle udebliver.

Endelig skriver ministeren, at praksis fastholdes ved ikke at ændre reglerne. Det er korrekt, at reglerne vil være fastholdt men praksis ude på gartnerierne vil ændre sig. Dyrkning i afgrænsede bede har ikke tidligere været praksis i Danmark til kulturer, der ikke skal sælges i potte, og det er i modsætning til praksis i Tyskland, England og Holland. I Danmark er dyrkning i afgrænset bed en mulighed, som først fik opmærksomhed i 2007 og først reelt indpasser sig nu. Derfor haster det med fastsættelse af væksthuse regler, der er på linje med de økologiske principper, og det som forbrugerne bør kunne forvente sig af økologien.

Dersom der er interesse for det, så vil vi også meget gerne invitere jer ud og se et økologisk væksthuse. Vi føler os overbeviste om, at det vil blive et spændende besøg, hvor I kan se en dynamisk, effektiv og innovativ virksomhed.

Med venlig hilsen

Sybille Kyed
Fagpolitisk Chefkonsulent

./ Oversigt over de tre dyrkningssystemer stenuld, afgrænsede medier, bundjord med bemærkninger.

c.c.: Fødevareminister Eva Kjer Hansen